

Online- och webbnyheter för TLS medlemmar

Nr 2003:5 2003-10-01

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av Svensk förening för informationsspecialister (TLS). Syftet är att hålla medlemmarna à jour med online-/webbranschen. Det är inriktat mot information för yrkesmässig användning och avgränsat på i princip samma sätt som branschorgan som Information World Review (IWR), Electronic Information Report (EIR), EContent (EC), Information Today, Online etc. Dessa utgör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), Ny Teknik (NT), DN m fl.

Lars Klasén

SchlumbergerSema InfoData

lars.klasen@infodata.se

Rättelse till förra nyhetsbrevet

I nyhetsbrev 2003:4 skrev jag att Northern Light köptes tillbaka av dess grundare och vd från starten 1995 David Seuss. Rätt är att Northern Light grundades av Kurt Mueller (Datawares vd) 1995 och att David Seuss anställdes först 1996.

1. Internationellt

1.1 Affärsinformation, nyheter

Moreover startar tjänst för bevakning av webbloggar. Den nya tjänsten, kallad Weblog Content Pack, bevakar löpande ca 25.000 webbloggar för att finna inlägg som svarar mot kundernas sökprofiler (i första hand inom affärsinformation). Kunderna kan erhålla resultat i nästan realtid (15 minuters fördröjning) om så önskas. Weblog Content Pack kompletterar Moreover's vanliga bevakningstjänst, som baseras på bevakning av 6.000 nyhets- företags- och myndighetswebbplatser och kostar från ca 50.000 kronor. Webbloggbevakning ges mot 10 - 20 % tillägg. (NewsBreaks 29/9 2003, EC Xtra 30/9 2003)

Factiva satsar på småföretagen med tjänst för pay-as-you-go - som även erbjuds via WSJ.com. Tjänsten kallas Factiva Individual och erbjuder abonnemang för bara 600 kr per år. Nyhetsbevakning kostar 80 kr per månad per kategori och artiklar kostar 25 kr/st. Factiva Individual (dock utan nyhetsbevakning) kan även nås via en länk i WSJ.com och kostar inget extra för dess abonnenter. I och med WSJ.com-samarbetet kan Factiva plötsligt nyttjas av ytterligare 670.000 användare. (EIR 15/9 2003, EC Xtra 5/9 2003, NewsBreaks 8/9 2003)

Factiva har slutfört sammanslagningen av Dow Jones Interactive och Reuters Business Briefing. Tre år efter lanseringen år 2000 av Factiva stängdes slutligen DJI och RBB den 30 juni. Totalt har nära 1.6 miljoner abonnenter flyttats till den nya plattformen, som är baserad på XML och i övrigt modern teknik. Factiva ger tillgång till nästan dubbelt så mycket information som DJI och RBB. Factiva har avtal med 800 informationsleverantörer som förser Factiva med totalt nära 8.000 källor. Factivas intäkter under andra kvartalet var ca 510 miljoner kr, dvs lika mycket som första kvartalet. Det innebär ett trendbrott eftersom intäkterna länge varit på nedgång (EIR 7/7, 21/7 2003, EC Xtra 8/7 2003)

Westlaw ska erbjuda "världens största" nyhetstjänst för rättsfall. Enligt planen rör det sig om 30.000 "briefs" per månad som ska integreras i KeyCite och West Legal Directory. (EIR 28/7 2003)

AOL har lagt ner bevakningstjänsten InfoGate (fd Pointcast); testar ersättare. Minns du slutet av 1990-talet, när "push" var ordet på allas läppar? En av de mest omtalade tjänsterna var Pointcast, sedermera InfoGate. Tjänsten, som baserade sin verksamhet på medier som CNN, USA Today, LATimes m fl, köptes i mars av AOL. Bara ca 20 av de anställda följde med. Nu har InfoGate lagts ner och AOL betatestar en ny. (EC Xtra 1/8 2003)

1.2 Företags-, marknads- och finansiell information

Dialog Company Profiles kompletteras med information från Gale. Company Profiles har förutom ett förbättrat gränssnitt och nya funktionaliteter utvidgats med nya referensverk och mer affärsinformation från tidningar. Company Profiles består av detaljerade uppgifter inkl nyheter om närmare 500.000 företag. (EC Xtra 2/9 2003)

Hoover's i ny version; kostade 8 miljoner kr att utveckla. Hoover's var i början huvudsakligen annonsfinansierad. I dag kommer 80 % av intäkterna från abonnemang. En av principerna bakom den nya versionen av Hoover's tjänst, som lanserades i somras efter 18 månaders utveckling, är att annonsvisningen anpassas till typ av användare. Gratisanvändare får finna sig i många annonser medan annonsvisningen för t ex "Pro Plus"-abonnenterna är ytterst sparsam. Hoover's har också lagt mycket möda på att få användarna att uppmärksamma Hoover's många funktionaliteter, tidigare alltför "dolda". Det övergripande målet är att först få förstagångs användarna att återkomma, sedan att få dem att bli abonnenter och slutligen att få dem att uppgradera. I samband med lanseringen har täckningen av näringsgrenar dubblats från 300 till 600. Hoover's tillhandahåller f n uppgifter om 12 miljoner företag, varav 22.000 av de största med detaljerade uppgifter. (EIR 21/7 2003, EC Xtra 11/7, 15/8 2003, Newslink Aug 2003, KM World 13/8 2003, Hoover's 12/8 2003)

Skyrminder får mer kreditinformation från Experian. Med 15 miljoner nya kreditrapporter täcker Skyrminder därmed över 48 miljoner företag i 250 länder. (Online Sept/Oct 2003)

BvD och EIU lanserar Market Indicators and Forecasts Database. Den ger tillgång till över 500 "marknadsindikatorer" innefattande bl a 5-årsprognoser, historiska data, branschstatistik och demografi. Databasen ingår som en del i EIU DataService, bakom vilken står Bureau van Dijk (BvD) och Economist Intelligence Service (EIU). (NewsBreaks 28/7 2003, TFTTR 27/8 2003, IWR Sept 2003)

MarketWatch har köpt Pinnacor för 830 miljoner kr. Pinnacor (fd Screaming Media) tillhandahåller produkter för hantering av bl a finansinformation och dessa ska nu kombineras med MarketWatches portal för finansiell information för konsumenter. (EIR 4/8 2003, EC Xtra 25/7 2003, NewsBreaks 28/7 2003)

MarketWatch satsar allt mer på att få betalande användare. MarketWatch är en av många som arbetar på att övergå från gratistjänst till abonnemangstjänst. Som ett led i detta har man lanserat Technical Indicator, en abonnemangstjänst för dagliga analyser av teknikbaserade marknader. MarketWatches intäkter från abonnemang under första kvartalet 2003 var ca 3 miljoner kr, en sjufaldig ökning jämfört med 2002. (EIR 21/7 2003)

Dialog Intelliscope har fått 128 nya informationsleverantörer, bland dem ABN AMRO Bank, Deutsche Bank och Credit Suisse First Boston. Tjänsten tillhandahåller därmed ca 25 % fler finansiella rapporter än tidigare, vilka idag täcker ca 37.500 företag. 1.500 nya rapporter tillkommer dagligen. (EC Xtra 5/9 2003)

TheStreet satsar på abonnemang och distribueras via Bloomberg. Av andra kvartalets intäkter om 55 miljoner kr härrörde 40 miljoner kr från abonnemang, en ökning med 19 % jämfört med 2002. Antalet abonnemang har dock sjunkit med 19 % till 63.000. Bakgrunden är ordentliga prishöjningar. Snittintäkten per abonnent var 2.400 kr (år 2000 var den 700 kr). TheStreet tillhandahåller finansinfor-

mation. I enlighet med ett nytt avtal med Bloomberg ska produkter från TheStreet tillhandahållas globalt via Bloombergs tjänster. (EIR 22/9 2003, EC Xtra 16/9 2003)

Personuppgifter allt hetare i spåren på U.S. Patriotic Act. LexisNexis köper nu Dolan Media Company och dess databaser med uppgifter om privatpersoner (inkassoärenden, civilmål, skattebrott, pantsättning, vräkningar mm). Därmed förstärks LexisNexis grupp Risk Management, som idag består av 400 personer, med ytterligare 200 personer från Dolan. (EIR 7/7 2003)

1.3 STM

Cinven and Candover rekryterar Derk Haank från Elsevier för nybildade förlaget Springer.

Som väntat kommer Cinven and Candover att slå samman sina två förvärv inom vetenskaplig publicering Kluwer Academic Publisher (köpesumma ca 5 miljarder kr, oktober 2002) och Bertelsmann-Springer (ca 9 miljarder kr, maj 2003) till ett nytt förlag. Satsningen på att bli en stark aktör manifesteras av att Derk Haank nu rekryterats som vd för Springer, som blir namnet på det nya företaget. Haank kommer närmast från Reed Elsevier, där han som vd varit med om att såväl integrera Elseviers förvärv Harcourt som övervaka Elseviers lyckosamma satsning på ScienceDirect. Pga sitt kontrakt med Elsevier tillträder Haank inte sin nya post förrän den 1 februari 2004. Nya Springer kommer att med en omsättning om ca 8 miljarder kr att ha ca 10 % av marknaden. Elsevier Science har ca 25 %. (Professional Publishing Report 13/6 2003, EIR 7/7 2003, Information Today July/Aug 2003) (Anm: Cinven and Candovers köp är nu godkänt av EU-kommissionen. /LK)

Tyskland lanserar nationell portal för åtkomst till vetenskaplig information. Bakom portalen, benämnd vascoda, står tyska utbildningsdepartementet, forskningsrådet och 37 organisationer i Tyskland som drivs med statliga medel: bibliotek, forskningsorganisationer, akademiska informationsförmedlare m fl. Syftet är att ge allmänheten samordnad tillgång via Internet till vetenskaplig litteratur och information. Merparten av informationen är gratis men en del är avgiftsbelagd och är då tillgänglig pay-per-view. Deltar gör bland annat EconDoc (ekonomi), GetInfo (naturvetenskap/teknik), infoconnex (pedagogik, sociologi, psykologi) och Electronic Journals Library (EZB). Portalen kan ses som grunden till "German Digital Library". (www.vascoda.de) (EC Xtra 15/7 2003, Online Sept/Oct 2003, Information Today Sept 2003)

JISC stöder vetenskaplig publicering via BioMed Central. JISC (Joint Information Systems Committee, UK) stöder gratis publicering i någon av BioMed Centrals 90 tidskrifter för 80.000 forskare inom medicin och biologi vid universiteten i UK. UK har 1 % av världens befolkning men svarar för 4.5 % av dess forskning och 8.5 % av produktionen av vetenskapliga artiklar. (Online Sept/Oct 2003, Information Today July/Aug 2003)

Pubmed utökas med OLDMED-referenser. Det rör sig om 5 miljoner referenser 1953-1965. NLM ska därtill i början av 2004 komplettera PubMed med referenser 1950-1952. (NewsBreaks 15/9 2003)

Elsevier och American Chemical Society avtalar om länkar. I slutet av året kommer användarna till Elsevier-produkter som ScienceDirect, MDL och ChemWeb att kunna länka direkt till ACSs tidskrifter samtidigt som användarna till CAS produkter (t ex SciFinder och STN) kommer att kunna länka till Elseviers tidskrifter via ChemPort. Mer kommer 2004. (NewsBreaks 2/9 2003, EIR 22/9 2003, Information Today Sept 2003)

Dialog länkar nu till 115 förlag med 11.000 e-tidskrifter. Detta i och med att ytterligare 77 förlag under den senaste tiden har börjat erbjuda e-tidskrifter via Dialogs e-Journal Links. (EIR 28/7 2003)

Thomson Current Drugs lanserar Strategic Drugs. Det rör sig om en ny databas som kombinerar vetenskaplig och klinisk information med affärsinformation och dagliga nyheter. (EIR 7/7 2003)

Thomson fick 1.1 miljarder kr för sina medicinska tidskrifter. Köpare är Advanstar. (EIR 1/9 2003)

Swets Blackwell byter namn till Swets Information Services. Den officiella lanseringen sker i samband med Online Information i London 2-4 dec. Namnet Blackwell kommer fortsättningsvis att nyttjas för bokhandelskedjan Blackwell's Bookstores. (EC Xtra 5/9 2003, Swets Blackwell 15/9 2003)

ALPSP Learned Journals Collection (ALJC) med 247 tidskrifter från 25 förläggare lanseras av Swets. ALJC tillhandahåller en "paraplylösning" inkl licensiering, prismodell och distribution för tidskrifter för små och medelstora förlag. Bakom står Association of Learned and Professional Publishers (ALPSP), Swets Blackwell och Extenza. Bland de 25 förläggarna finns Kungl. Vetenskapsakademien. ALJC är tillgänglig via SwetsWise. (EC Xtra 9/9 2003, Swets Blackwell 4/9 2003)

Swets Blackwell och Gale partners i Australien och Nya Zeeland. Samarbetet innebär att Swets Blackwell Australia marknadsför och tillhandahåller Gales databaser, svarar för kundstöd mm i de bägge länderna. Därtill ställer man ut tillsammans på mässor etc. (EC Xtra 29/7 2003, Information Today Sept 2003)

EBSCO köper Information Science & Technology Abstracts (ISTA) från Information Today. EBSCO har köpt två bibliografiska databaser från Information Today, Inc. Förutom ISTA rör det sig om Internet & Personal Computing Abstracts (IPCA, fd Microcomputer Abstracts). ISTA täcker 450 och IPCA 120 publikationer. Orsaken sägs vara att Information Today anser det vara alltför mycket arbete med att förse databaserna med fulltext alt.länkar till fulltext, något som användarna i allt högre utsträckning frågar efter. Detta är något som EBSCO klarar bättre i kraft av sina många avtal med fulltextleverantörer och tjänsten EBSCOhost. (NewsBreaks 14/7 2003, EC Xtra 15/7 2003)

Infotrieve nystartar TheScientificWorld och sciBase. När Infotrieve i januari köpte tillgångarna efter konkursade och nedlagda TheScientificWorld sade man att dess tjänster skulle "reaktiveras". Det har nu skett och webbplatsen www.thescientificworld.com existerar åter. Där finns nu bl a sciBase som erbjuder sökning bland 22 miljoner referenser (varav 13 miljoner med abstracts) för 800 kr per år per användare (institutionella licenser finns också). Även bevakningstjänsten scienceTracker ska nystarta inom kort. (IWR Sept 2003, TSW)

CAS startar informationsmäklartjänst. CAS startar en informationsmäklartjänst som i första hand riktar sig till kunder som avser att söka patent. Den kommer att bemannas med 4 personer vid CAS, som vid behov kan ta hjälp av 25 ämnesexperter vid CAS. Priset blir 2000 kr/timme plus ca 100 kr/artikel. STN kommer att nyttjas i första hand, men man försäkrar att man om så krävs också ska nyttja konkurrerande onlinetjänster. (NewsBreaks 18/8 2003) (Anm: Känslig fråga det där med att en informationsmäklare är knuten till en onlinetjänst. Kan kunden lita på att den som utför ett sökuppdrag verkligen nyttjar de "bästa" databaserna? /LK)

1.4 Patent, standarder

Questel-Orbit har lanserat databasen Non-Patent Literature (NPL). Den utgörs av referenser till den litteratur (utöver patent) som återfinns i granskarnas (EPO) rapporter. Källor är såväl EPOs interna samling som externa källor (INSPEC, Compendex, FSTA, BIOSIS, IEE m fl). Över 2 miljoner poster ingår. (Questel-Orbit Summer 2003)

West i samverkan med Delphion. De två Thomsondivisionerna har kommit överens om att Westlaw ska erbjuda Delphions patentinformation som en del i sin tjänst. (EIR 1/9 2003, NewsBreaks 4/8 2003)

Thomson har köpt Techstreet. Techstreet publicerar standarder och tillhandahåller bl a mer än 500.000 titlar från 350 standardiseringsorgan. Företaget, som omsätter ca 35 miljoner kr per år, ska integreras i Thomson Scientific och där komplettera Derwent WPI och ISI Web of Science. Köpet

stärker Techstreet gentemot konkurrenten IHS Group, som erbjuder information från 450 standardiseringsorgan. (Thomson 26/8 2003, EIR 1/9, 15/9 2003, EC Xtra 2/9 2003, Newsbreaks 2/9 2003)

Nya EU-patentet dröjer till 2009. När EU-patentet beslutades vid handelsministermötet i våras hoppades många att allt skulle vara klart till 2005. Men nu lutar det åt 2009. (NT 3/9, 17/9 2003)

1.5 Referensverk, digitaliseringar, "arkiv", diverse

Över 50 referensverk i Gales nya Virtual Reference Library. Alla verk som ett bibliotek abonnerar på kan sökas via ett och samma gränssnitt. Årsabonnemang kostar 1.000 - 5.000 kr/verk - men gratis första året för den som tecknar abonnemang före 31/10. (EC Xtra 12/9 2003, Gale 7/7 2003)

Wiley InterScience lanserar ny webbplats. Den ger möjlighet till sökning i fulltext i 500 böcker, 50 referensverk och artiklar i 360 tidskrifter. Funnet material är tillgängligt för abonnenter men kan också köpas pay-as-you-go. (www.interscience.wiley.com) (Wiley InterScience 21/8 2003)

Fri tillgång via GPO till statliga publikationer i USA. Ett avtal mellan GPO (Government Printing Office) och NARA (National Archives and Records Administration) innebär att över 250.000 titlar blir gratis tillgängliga. Nyheten applåderas av biblioteksorganisationer i USA. (www.gpoaccess.gov) (NewsBreaks 25/8 2003, Information Today Sept 2003)

The World Bureau lanserar World Powerbase, en databas över "the world's governments". Den innehåller information om regeringar runt om i världen med bl a uppgifter om 80.000 regeringstjänstemän och 40.000 befattningshavare. (EC Xtra 29/7 2003)

CIAs World Factbook i ny version. Den tillhandahåller en mängd basuppgifter om 250 länder, kartor mm. (www.cia.gov/cia/publications/factbook/index.html) (ResearchBuzz 21/8 2003)

LexisNexis digitaliserar U.S. Congressional Serial Set. Det rör sig om amerikanska statens dokument 1789-1969 (325.000 dokument, 52.000 kartor mm). Här finns information om USAs historia, handel, geografi, antropologi etc. Samlingen släpptes på mikrofiche på 1970-talet av Congressional Information Services (CIS). CIS köptes nyligen av LexisNexis. (EC Xtra 12/9 2003, EIR 22/9 2003, NewsBreaks 15/9 2003) (Anm: I förra nyhetsbrevet skrev jag om NewsBank Readex satsning på att digitalisera samma material. Readex har materialet 1817-1956 på egen mikrofilm. Konkurrens .../LK)

Gale har lanserat Eighteenth Century Collections Online med 150.000 titlar. Det rör sig om de flesta engelskspråkiga m fl titlar som tryckts i Storbritannien under perioden 1701-1800. En del amerikanska titlar ingår också. De totalt 33 miljoner sidorna har digitaliserats från mikrofilm och är sökbara i fulltext. (EC Xtra 26/8 2003, Gale 22/8 2003, IWR Sept 2003). Enligt EIR har Gale nu digitaliserat 70 % av sina samlingar. Kunderna kommer nästan uteslutande från den akademiska sektorn. Listpriset för hela kollektionen är 4 miljoner kr (engångsbelopp), men det reella priset beror på hur mycket kunden redan köpt på mikrofilm. Bland kunderna finns Columbia Univ. och Florida State Univ. (Anm: Som jämförelse kan anges att ProQuest tar ca 1.5 miljoner kr för sina samlingar; priset varierar beroende på typ av institution). (EIR 25/8 2003)

Norska Nasjonalbiblioteket tillhandahåller skönlitteratur gratis på webben. Det rör sig om ca 60.000 sidor norsk prosa från perioden 1500-1900. Texterna digitaliserades av Dokumentasjonsprosjektet under perioden 1991-97. Nytt material från nationallitteraturen kommer att läggas in löpande. (www.dokpro.uio.no/litteratur/) (Nasjonalbiblioteket)

BBCs radio- och tv-arkiv gratis på nätet? BBCs generaldirektör Greg Dyke har offentliggjort planer på att digitalisera och göra delar av BBCs arkiv, i första hand faktaprogram, gratis tillgängliga för icke-kommersiellt bruk. Ingen tidplan för projektet, kallat BBC Creative Archive, har offentliggjorts. I planen ingår att allmänheten ska kunna ladda ner de delar av programmen där BBC äger rättigheterna

via ett slags licensieringssystem. (Independent 25/8 2003, Guardian 1/8 2003, EC Xtra 26/8 2003, ResearchBuzz 28/8 2003, CS 1/9 2003, OPA Intelligence Report 2/9 2003)

BBC Domesday book räddad. År 1085 beordrade Vilhelm Erövraren en omfattande kartläggning av dåtidens England. Under två år sammanställdes så det som blev känt som Domesday Book. För att fira 900-årsdagen av detta genomförde BBC 1984-1986 en gigantisk ny kartläggning. 60 personer från BBC, 14.000 skolor, 1 miljon barn m fl sammanställde 24.000 kartor, 200.000 foton, mängder av artiklar, filmer och statistik - till en total kostnad av över 35 miljoner kr - och allt lagrades på videodiskor av typen LV-ROM. Men LV-ROM försvann snart från marknaden och där stod man efter mindre än 20 år med ett material som inte gick att använda. Ett projekt, CAMiLEON, har nu med mycket möda lyckats "konvertera" materialet till nutida format; ingen lätt uppgift speciellt pga mycket interaktivt material. En webbversion är på gång. (www.domesdaybook.co.uk) (Digicult Aug 2003)

Library of Congress öppnar digitalt "11-september-arkiv". Det rör sig om 130.000 skriftliga redogörelser, e-mail, ljudinspelningar, foton, filmer mm. (911digitalarchive.org) (NewsBreaks 8/9 2003)

KeepMedia startar tjänst för 140 tidskrifter online. För 40 kr per månad ges obegränsad tillgång online till 140 tidskrifter inom vitt skilda områden. Exempel: Business Week, Control Engineering Europe, Library Journal, Psychology Today, The Miami Herald, Telephony, Waste Age ... (EC Xtra 1/8 2003, Information Today Sept 2003)

1.6 E-böcker

Open eBook Forum: E-böcker omsätter över 80 miljoner kr i år; antalet försålda enheter ökar med 40 %. Branschorganet Open eBook Forum har publicerat ny statistik kring e-böcker, baserad på uppgifter från 34 av världens ledande förlag och distributörer. Under årets första hälft omsatte e-böcker 30 % mer än motsvarande period 2002. Antalet sålda "enheter" ökade samtidigt med 40 %. Detta kan jämföras med 5 % tillväxt beträffande tryckta publikationer. 600.000 st e-böcker såldes av återförsäljare och 620.000 st av förlag. För helåret 2003 räknar Open eBook Forum med en total försäljning om över 80 miljoner kr. (Open eBook Forum 2003-09-16; www.openebook.org)

74.000 e-boksreferenser sökbara via Digital Book Index. E-böcker från 1.800 förlag m fl ingår (t ex NetLibrary, Bartleby, Library of Congress, British Library, Gutenberg Project och över 200 universitetsförlag. Sökning är gratis men registrering krävs. (www.digitalbookindex.com) (ResearchBuzz 28/8 2003)

Tysk e-boksportal lanserad. MuseGlobal och Kreutzfeldt Electronic Publishing står bakom en e-boksportal för tyskspråkiga fakta-e-böcker. Fn är drygt 2000 e-böcker vid 6 e-bokshandlare (bl a amazon.de, dibi.de, franklin.com, mobipocket.com) sökbara. (www.ebookportal.de) (EC Xtra 19/8 2003)

Internetbokhandeln Barnes and Nobles slutar sälja e-böcker. Den startade för tre år sedan. (NT 17/9 2003)

1.7 Onlinemarknaden - allmänt

Onlineindustrin har minskat - men lönsamheten har ökat. Detta gäller i alla fall om man utgår från de 23 företag som EIR följer. Trots att deras samlade intäkter andra kvartalet 2003 minskade med hela 16.4 % till 59 miljarder kr jämfört med 2002 ökade den samlade vinsten med 44 % till 7.4 miljarder kr. Orsaken beror till stor del på kraftiga besparingsåtgärder. Tex har ju D&B minskat sin personal med 1.300 och Reuters med 3.000 sedan 2002. Några exempel på intäkter under andra kvartalet i år och hur de ökat/minskat jämfört med 2002: Equifax 2.6 miljarder kr (en ökning med 18 %), Yahoo! 2.6 miljarder kr (42 %), D&B 2.7 miljarder kr (10 %), Dow Jones 3.2 miljarder kr (- 6 %), Thomson

Corp. 14.5 miljarder kr (2 %), ProQuest 940 miljoner kr (6 %), OneSource 120 miljoner kr (0 %), Reuters 11.5 miljarder kr (-9 %) och Factiva 510 miljoner kr (0 %). (EIR 11/8 2003)

Antalet abonnemang på onlinetjänster stagnerar. Antalet abonnemang på det urval tjänster som EIR redovisar (utom finansiella tjänster) har bara ökat med 0.4 % på ett år och är nu ca 4.4 miljoner. Bland tjänsterna finns Dialog, som har 1.27 miljoner abonnemang (en ökning med 1.6 %), Nexis 1.175 miljoner (minus 0.4 %), WSJ.com 671.000 (ökning 3.9 %), Ovid 55.000 (ökning 10 %) och Factiva 1.15 miljoner (minus 2.1 %). Anm betr Factiva: Factivas vd Clare Hart uppger dock en annan siffra i en intervju i IWR Sept 2003: "... nearly 1.6 million paying subscribers upgraded to Factiva products". Den av EIR uppskattade minskningen vad gäller Factiva antar man har att göra med att en del abonnenter inte följde med från Dow Jones Interactive och Reuters Business Briefing. Hoover's har 9.400 företagsavtal (ökning 11.9 %), ScienceDirect 2.000 (ökning 8.1 %) och OneSource Business Browser 762 (minskning 8.3 %). (EIR 1/9 2003).

Vad gäller de tjänster inom den finansiella sektorn som EIR redovisar har antalet abonnemang minskat med 7.9 % till 1.3 miljoner på ett år. Bland tjänsterna kan nämnas Dow Jones Newswires med 297.000 abonnenter (en minskning med 12.4 %), Reuters 3000 Xtra med 460.000 abonnenter (minskning 9.8 %), Bloomberg 174.000 (ökning 4.8 %), Standards & Poors 95.000 (minskning 4.3 %), IDC/FTInteractive Data 42.000 (ökning 7.7 %), TheStreet 62.000 (minskning 19 %), Track Data 50.000 (minskning 16.7 %), Thomson Financial First Call/ThomsonONE 40.000 (minskning 9.3 %), MultexNet 37.000 (minskning 3.9 %) och Edgar Online 27.500 (ökning 9.1 %). (EIR 25/8 2003)

Onlineannonser fortsätter att öka. Enligt Interactive Advertising Bureau, IAB, är trenden för annonser online fortsatt positiv, med en ökning på 11 % (till 14 miljarder kr) under första kvartalet i år jämfört med 2002. Annonser online svarar för 2.5 % av den totala annonsmarknaden. (Anm: Jupiter anger 3.3 % för 2003). (Wall Street Journal 20/8 2003, Jupiter 30/7 2003)

WSJ.com låter användarnas läsvanor styra annonsvisningen. Med hjälp av produkten Internet-based Targeting från Revenue Science identifierar WSJ.com användarnas beteende vad gäller hur mycket tid de spenderar för t ex läsning av artiklar inom olika områden. Resultatet nyttjas för individuellt anpassad annonsvisning. (EIR 30/6 2003)

1.8 Onlinemarknaden - aktörer

Reed Elsevier första halvåret: ökad vinst men minskad omsättning. De totala intäkterna var 31 miljarder kr, varav LexisNexis 8.5 miljarder kr (en minskning med 4.1 %), Science & Medical (med bl a ScienceDirect och MDConsult) 8.5 miljarder kr (ökning 3.7 %), Business 8.9 miljarder kr (minskning 7.7 %). (Anm: Räknat i fast växelkurs ökade dock omsättningen. För t ex LexisNexis gäller då en ökning på 4 %, för Science & Medical en ökning på 6 % och för Business en minskning med 6 %). Vinsten ökade med 4 %. Online-delen ökar snabbt. Den är i dagsläget 40 % av totalen och förväntas öka 10-20 i år. (EIR 25/8 2003, Independent 8/8 2003, Guardian 8/8 2003)

Svag tillväxt för Thomson Corp. under andra kvartalet. Intäkterna var 14.5 miljarder kr, bara 1.7 % mer än samma kvartal 2002. Thomson Financial minskade med 6 % till 3.1 miljarder kr medan Science & Regulatory (med bl a Thomson Web of Science) ökade med hela 14 % till 1.4 miljarder kr. Legal & Regulatory, med bl a Westlaw, ökade med 5 % till 6.3 miljarder kr. (EIR 11/8 2003)

Dow Jones intäkter fortsätter att minska - men elektroniska medier ökar något. Andra kvartalets intäkter var ca 3.2 miljarder kr vilket är en minskning med 5.6 % jämfört med 2003. Elektroniska medier ökade dock blygsamt med 1.6 % till 650 miljoner kr. WSJ.com ökade starkt, med över 20 % till över 140 miljoner kr. Bakom ligger en ökad abonnentstock, från 646.000 till 671.000. Detta är dock något färre än för ett år sedan, vilket tyder på att man börjar nå sitt tak. (EIR 21/7 2003)

Det går dåligt för Pearson - men FT.com ökar. Pearsons intäkter under första halvåret var 23 miljarder kr, en minskning med 8.2 % jämfört med 2002. Intäkterna för FT Group, med bl a FT.com och Financial Times, var dock oförändrat 5 miljarder kr. Antalet abonnenter på FT.com ökade till 57.000 från 16.000 för ett år sedan. Intäkterna ökade ändå inte pga fallande annonsintäkter. (EIR 25/8 2003)

Reuters åter på plus - men fler tuffa år väntar. Stor del av verksamheten flyttas till Indien. Reuters kraftiga sparprogram börjar ge effekt. Första halvåret gav en vinst på dryga 50 miljoner kr, vilket ska jämföras med en förlust på nära 1 miljard kr motsvarande period 2002. Intäkterna minskade dock med 12 % till 21 miljarder kr. Reuters har globalt mist 15 % av sina abonnenter, som nu är 458.000. Reuters förväntar sig dock ytterligare två tuffa år. I augusti slog nyheten om att man ska flytta en stor del av sin produktion till Indien ned som en bomb. 400 personer i UK och 600 i USA berörs. Syftet är förstås att spara pengar. Ett ytterligare led i sparandet är lämna lokalerna på Fleet Street i London till förmån för East End. (EIR 4/8, 18/8 2003, EC Xtra 8/8 2003, SvD 23/7 2003 Metro 25/7 2003)

Flera år tills D&B når sina tillväxtmål. D&Bs intäkter under andra kvartalet var 2.8 miljarder kr, vilket är 9.6 % mer än 2002. Men ökningen berodde på kursförändringar och köpet av Hoover's i februari och inte på organisk tillväxt. I själva verket spås den "reella" tillväxten för 2003 bli mellan 1 och 4 %. Tillväxtmålet 7-9 % per år kommer inte att nås förrän någon gång mellan 2005 och 2007. I synnerhet är det D&B internationella (utanför USA) verksamhet, som svarar för 32 % av de totala intäkterna, som går dåligt; det europeiska verksamheten minskar till och med. Av D&Bs intäkter svarar Internet-relaterad verksamhet för 72 %. Målet är 80 %. (EIR 11/8 2003)

Kreditinformationsmarknadens tillväxt gynnar Equifax. Andra kvartalets intäkter var 2.6 miljarder kr, en ökning med drygt 18 % jämfört med 2002. 10 % av intäkterna genererades i Europa. Intäkterna på konsumentmarknaden mer än fördubblades till 140 miljoner kr. Bilden förmörkas dock av att Equifax stämts av 60 nuvarande och f.d. anställda för utebliven övertidsersättning. (EIR 28/7 2003)

Oförändrade intäkter för OneSource. Andra kvartalets intäkter var ca 120 miljoner kr, samma som föregående år. Antalet kunder minskade till 831 (från 762) men det kompenserades av en ökad snittintäkt, 570.000 kr, per kontrakt. (EIR 4/ 8 2003)

Edgar Online på plus för första gången. Man uppvisade vinst andra kvartalet: 200.000 kr - blygsamt, men ändå. Omsättningen var 32 miljoner kr, nästan samma som förra året. Antalet abonnenter var 27.500 och antalet "data contracts" 210. (EIR 4/8 2003)

AOL Time Warner lyckas bra med att ta betalt för tidskrifter på webben. I april började AOL Time Warner ta betalt för 13 av sina populärtidskrifter på webben. Istället för att halveras, vilket man trodde, har antalet abonnemang ökat. Även intäkterna från annonser har ökat. Det finns dock skillnader mellan tidskrifterna. De som haft en stor publik på webben, t ex People and Entertainment, har minskat, medan andra, t ex "livsstilstidskriften" Sunset och tidskriften Parenting har ökat 70 % (upp till 900 resp. 1.800 abonnenter per vecka). De 13 tidskrifterna nyttjas av 60.000 abonnenter varje vecka. Framgången behövs: AOLs intäkter från onlineannonser fortsätter att minska (48 % under andra kvartalet; prognos för helåret är 45 %). (Wall Street Journal 11/8 2003, OPA Intelligence Report 4/8 2003, SvD 24/7 2003). (Anm: Den lyckade starten för att ta betalt har triggat andra att börja ta betalt. Exempel är Time, Fortune och Business 2.0. NYTimes.com började ta betalt för sin News Tracker i maj.)

1.9 Onlinemarknaden - informationskällor

Online Publishers Association Europe (OPA Europe) har startat webbplats och nyhetsbrev. OPA Europe grundades i mars i år av några "ledande innehållsföretag" och är associerad med Online Publishers Association (USA). Syftet är att tillvarata "onlineförläggarnas" intressen gentemot annonsörer, media, myndigheter och allmänhet. En uppgift är att marknadsföra Internet som ett effektivt annonsmedium. På webbplatsen ska man bl a tillhandahålla marknadsstudier (där finns nu den 48-

sidiga rapporten "Paid Content - The Market for Online Content" av Verband Deutscher Zeitschriftenverleger, VDZ, och "Online Publishing USA Report" sept. 2003). Ett gratis nyhetsbrev finns tillgängligt. (www.opa-europe.org) (www.online-publishers.org) (EC Xtra 18/7 2003, LK)

R.R. Bowker köper Simba Information. Simba är en enhet inom PRIMEDIA och publicerar nyhetsbrev (t ex Electronic Information Report, EIR) och exklusiva rapporter (t ex "Publishing for Professional Markets: 2003-2004" à 20.000 kr) inom området information, media och omvärldsbevakning. Bowker, en enhet inom Cambridge Information Group, publicerar bl a Books in Print. (EC Xtra 23/9 2003, NewsBreaks 22/9 2003)

Special Libraries Association SLA bildar allians med Information Today. Syftet är att samutnyttja information och andra resurser samt att marknadsföra varandras aktiviteter. (EC Xtra 30/9 2003)

1.10 Sökmotorer

Sök bland 11 miljarder (!) webbsidor i Wayback Machine med nya sökmotorn Recall. Sedan 1996 har Internet Archive samlat "versioner" av webben var 6:e månad eller vecka. Det rör sig idag om över 100 TB data och 30 miljarder webbsidor, som sedan 2001 varit tillgängligt på webben via Wayback Machine. Den nya sökmotorn Recall ger nu möjlighet att även till sökning bland 11 miljarder av webbsidorna. Från funna sidor går det sedan att gå bakåt till äldre versioner av sidorna. Recalls skapare Anna Pattersson säger att sökmotorns potential är 200 miljarder webbsidor! (Men redan de 11 miljarder sidorna är rekord). (archive.org/web/web.php) (NewsBreaks 8/9 2003, ResearchBuzz 11/9 2003)

Googles nya tjänst News Alerts bevakar 4.500 nyhetskällor. Google har lanserat nyhetsbevakningstjänsten News Alerts (www.google.com/newsalerts). Den ger användarna möjlighet att skapa sökprofiler för löpande bevakning av de 4.500 nyhetskällor som ingår i Google News (news.google.com) (t ex Financial Times, New York Times, Guardian, Reuters, CNN). Sökprofilerna kan innehålla valfria kombinationer av egna sökord och även avgränsas till valda källor. Sökresultat levereras till användarna per e-mail antingen kontinuerligt eller dygnsvis. Det förstnämnda är möjligt tack vare att källorna uppdateras löpande. News Alerts är gratis och anses utgöra ett allvarligt hot mot New York Times nyhetsbevakningstjänst News Tracker, som blev en betaltjänst i maj och nu har 20.000 betalande användare. Som tidigare gratistjänst hade News Tracker en halv miljon användare. (Poynteronline 7/8, 8/8 2003, Internetnews 7/8 2003, EIR 18/8 2003, ResearchBuzz 7/8 2003, Online Spet/Oct 2003)

IEEEs standarder sökbara i Google. Fr o m september indexerar Google abstracts av IEEEs standarder och andra IEEE-dokument (de som finns online vid IEEE Xplore). (www.ieee.org/ieeexplore). (NewsBreaks 18/8 2003, Information Today Sept 2003) (Anm: Undrar om Google ska gå vidare med ytterligare "vetenskapligt" material? En ny Scirus - men bredare? /LK)

Alltheweb utökar till 3.2 miljarder dokument; Google svarar med 3.3 miljarder. Den 21 augusti meddelade Yahoo-ägda Overture att dess sökmotor Alltheweb gått om Google som största sökmotor på Internet. Detta efter att Allthewebs index utökats med över 1 miljard dokument till 3.2 miljarder. Men övertaget varade inte länge - ty strax uppgav Google att dess index nu hade 3.3 miljarder dokument. Overture äger också sökmotorn AltaVista, vilken enligt egen uppgift tidigare i somras tillhåller det största indexet över multimedia på Internet, 550 miljoner filer, vilket är mer än 100 miljoner fler än närmaste konkurrenten. Sökmotorkriget går vidare. (Overture 21/8 2003, ResearchBuzz 28/8 2003, Internetbrus 28/8 2003)

Yahoo har köpt Overture; stärker sin ställning gentemot Google. Yahoo köper Overture för ca 13 miljarder kr i kontanter och aktier. I och med detta stärker Yahoo sin roll gentemot starkaste konkurrenten Google. Overture hade 88.000 annonsörer i våras. Yahoo vill ännu inte uttala sig om eventuella personalnedskärningar. Däremot har man antytt att man funderar på att lägga ner sökmotorn AltaVista, som ju Overture köpte i februari. Yahoo äger nu förutom AltaVista även sökmotorn Inko-

mi, som man köpte i december, och sökmotorn AllTheWeb som också den köptes av Overture i februari. Men fortfarande kommer resultaten i Yahoos sökmotor från Google. Hur länge det nu varar ... (Anm: Google har nästan 30 % av sökmotormarknaden, Yahoo lika mycket och AOL 19 %. Men även resultaten i AOLs sökmotor kommer från Google!) (EC Xtra 15/7 2003, DN 15/7 2003, CS 18/7 2003, NewsBreaks 21/7 2003, LK 24/7 2003, The Scotsman 12/9 2003)

Information från Moreover nu i Yahoo! News. Moreover's redaktörer väljer dagligen ut 35.000 artiklar från 3.500 källor för indexering i sin databas. (EIR 21/7 2003, ResearchBuzz 10/7 2003, Information Today Sept 2003)

Yahoo! omsätter mer än någonsin: 2.5 miljarder kr 2:a kvartalet; 42 % mer än 2002. (CS 11/7 2003)

Yahoo! och ACNielsen samarbetar kring produkt för mätning av online-annonserns effektivitet. Tjänsten kallas Yahoo! Consumer Direct Powered by ACNielsen och baseras på en kombination av svar från ACNielsens konsumentpaneler och Yahoo!-användares Internetanvändning. (EIR 4/8 2003)

Sökordspriserna stiger starkt. Sökord som för ett år sedan kostade 8 kr per klick hos de stora sökmotorerna kostar nu det tiodubbla. (CS 3/9 2003)

1.11 Verktyg, informationshantering, diverse

Online Information 2003 får sällskap med Content Management Europe (CME). CME är en "utställning i utställningen" vid den 27:e upplagan av Online Information den 2-4 december i London. Huvudsponsor för CME är Factiva. (www.cme-expo.co.uk, www.online-information.co.uk)

LexisNexis storsatsar på ny plattform; lanserar Total Search; ska nyttja FASTs Data Search. LexisNexis har de senaste åren genomfört stora användarstudier. På basis av resultaten tas nu fram en ny, enhetlig, "plattform" för all information, oberoende av om det rör sig om affärs- eller rättsinformation. Bl a ska XML nyttjas. En komponent i plattformen är Total Search, ett koncept för integrering av extern information med kundernas interna. Total Search använder sökmotorn FDS från norska FAST. Nationella versioner av den nya plattformen ska lanseras i Frankrike, Tyskland och Australien i slutet av året. De inledande användarstudierna, som innefattade samtal med ca 6.000 kunder, visade att användarna först önskade se lokal information och därefter internationell. Användarna av rättsinformation var i första hand ute efter att lösa specifika "problem" medan användarna av affärsinformation började med att söka "brett" för att sedan bli mer specifika. (LexisNexis 14/7 2003, NewsBreaks 18/7 2003, EIR 28/7 2003, KM World 16/7 2003, EC Xtra 2/9 2003, Online Sept/Oct 2003)

Gratis rättsfallssökning i LexisNexis via Office 2003. Ett kommande samarbete mellan LexisNexis och Microsoft ska göra det möjligt att göra sökningar i rättsinformation i Microsofts nya "Research Task Pane", dvs det "formulär" som ingår i alla Microsofts Office 2003-produkter. (EIR 28/7 2003)

Ovid gör 900 tidskrifter inom medicin tillgängliga via Office 2003. Sökning sker förstås även här via det "Research Task Pane" som ingår i Microsofts Office 2003-produkter. Användaren kan ta fram funna artiklar i fulltext om användarens organisation/företag abonnerar på tidskriften ifråga. (Även Elsevier, Thomsons Micromedex m fl gör information inom medicin tillgänglig via Office 2003) (EC Xtra 5/9 2003, Newslink Sept 2003)

IBMs analysverktyg WebFountain nyttjas av Factiva. WebFountain är namnet på en ny "plattform" från IBM. Det är en sorts "analysverktyg" för att finna mönster och trender i mycket stora mängder ostrukturerad information (som t ex hämtas från webben). Factiva ska nyttja WebFountain för tjänsten Reputation Manager, som lanseras under andra kvartalet 2004. (www.almaden.ibm.com/webfountain) (NewsBreaks 22/9 2003, IBM 18/9 2003)

MicroPatent lanserar Aureka 9.0 och nya funktionaliteter. MicroPatents strategi när det gäller att bräda konkurrenterna synes vara att satsa på en så bra plattform form som möjligt. Aureka 9.0 erbjuder nya funktioner för sökning i PatSearch FullText, nya fält, grafisk visning i form av "kartor" mm. Därtill erbjuds nya bevakningsfunktioner. (Information Today July/Aug, Sept 2003)

Autonomy köper Virage. Söksystems företaget Autonomy köper video- och multimedieprogramvaruföretaget Virage. Man avser nu att integrera Autonomys teknik i produkterna från Virage. (NewsBreaks 14/7 2003, KM World 21/7 2003)

Norska Nasjonalbiblioteket har valt IR-produkten FAST. FAST ska förutom för Nasjonalbibliotekets webbplats nyttjas för Nordic Web Archive (NWA), Kulturnett Norge, det digitala tidningsarkivet, det digitala radioarkivet, m fl. FAST marknadsförs och utvecklas av norska Fast Search & Transfer (FAST). (FAST 10/7 2003, EC Xtra 11/7 2003, IWR Sept 2003)

Sirsi integrerar Hyperion med sökmotor från Convera. Sirsis biblioteks- och dokumenthanterings-system Hyperion Digital Media Archive sägs därmed bli först bland bibliotekssystemen med att integrera ett avancerat söksystem i sin produkt. (Online Sept/Oct 2003)

Netscape på väg mot nedläggning. AOL kommer inte att ta fram några nya releaser av Netscape. Äldre versioner kommer dock att underhållas. AOL har nyligen tecknat ett 7-årigt avtal med Microsoft om att exklusivt erbjuda Internet Explorer som sin webbläsare.

EU-parlamentet antog bantat förslag om patent på mjukvaror. EU-parlamentets omröstning den 28/9 om att lagfästa EPOs praxis att bevilja patent på datorrelaterade uppfinningar slutade med 362 röster för, 157 emot och 28 nedlagda. Men det hårt kritiserade ursprungsförslaget bantades dock såtillvida att undantag ska göras för uppfinning som tillämpar affärsmetoder, matematiska modeller eller andra metoder med hjälp av datorprogram och som inte medför några tekniska effekter. Därmed bör den s k "USA-modellen" inte bli fullt tillämpbar. (NT 17/9 2003, CS 19/9 2003, IDG.se 29/9 2003)

2. Sverige

2.1 Betaltjänster

Svenska Akademiens ordlista nu på nätet; blir betaltjänst efter nyår. Svenska Akademiens ordlista har nu lagts ut på nätet. Den är gratis i höst (registrering krävs dock) men blir en betaltjänst fr o m nyår. Nätversionen motsvarar den 12:e upplagan av den tryckta boken som utkom 1998. Bakom står Svenska Akademien, Norstedts Ordbok, Språkdata och WordFinder Software. (www.saol.nu) (Norstedts Ordbok, Metro 25/9 2003, CS 26/9 2003)

Aftonbladet planerar att ta betalt för delar av innehållet. Under arbetsnamnet Aftonbladet Plus pågår ett hemligt arbete på en betaltjänst som dels ska bestå av delar av det innehåll som idag är gratis på www.aftonbladet.se, dels nya tjänster med bl a "mycket mer rörlig bild". (Dagens Media 15/9 2003)

InfoData leder EU-projekt för samlat register över EU-företag. Ett projekt inom EU-kommissionens eContent utvecklar en Internetportal, benämnd European Contact Portal (ECP). ECP ska ge tillgång till uppgifter om alla företag i EU. Projektet drivs av ett konsortium lett av svenska SchlumbergerSema InfoData AB. ECP består av två delar: 1) European Contact Register (ECR), med offentlig information om företagen, och 2) European Market Register (EMR), med uppgifter om kontaktpersoner och adresser. Tjänsten ska vara klar i januari 2004. Det blir en betaltjänst (pay-as-you-go). (Dagens Media 18/8 2003)

InfoTorg slår samman Aktiebolagsregistret och Handels- och föreningsregistret. Bakgrunden är att PRVs arbete med sammanslagningen planeras att vara klart den 3/11. (SchlumbergerSema InfoData 15/7 2003)

PRVs Näringslivsregistret tillhåller nu även bolagsordningar. Avgift tillämpas. (PRV juli 2003)

Thomson HR ny tjänst för arbetsrätt och arbetsmiljö från Thomson Fakta. Den samlar alla Thomson Faktas produkter inom HR (arbetsrätt, löner, personal, arbetsmiljö, ...) med lagar, handledningar, rättsfall, kommentarer etc till ett och samma ställe. (Thomson Fakta 1/9 2003)

Kreditupplysning via SMS. KreditFakta erbjuder nu tjänsten KreditBeslut via mobilen. En SMS-förfrågan ger direkt ett svar med "Godkänd", "Prövning" eller "Avslag". KreditFakta kan sedan tidigare nås med mobil med via InfoDatas/InfoTorgs WAP-tjänst. (KreditFakta Nyhetsbrev aug-sept 2003)

KreditFakta går bra. KreditFaktas vd Eva Gianko uppger att man i år får en vinst på 7 miljoner kr på en omsättning av 40 miljoner kr. (DI 26/9 2003) (Anm:Förra årets nettoomsättning var 31 miljoner kr)

Nationalencyklopedin NE på köpet om man skaffar bredband från Telia Det gäller vid minsta abonnemangstid ett år. Ordinarie årsabonnemang på NE kostar 499 kr. (CS 18/7 2003)

Nyhetsbyrån Klockan 8 nedlagd - för svårt tjäna pengar på finansnyheter. Klockan 8 startades för bara 4 månader sedan av Mats Edman, fd chefredaktör på Veckans Affärer och senast redaktionschef på Finanstidningen. Som att "sälja sand i Sahara", uppger han. (DN 10/8 2003, Resumé 5/8 2003)

2.2 Gratistjänster, diverse

Nordinfo lägger ner NORDGUIDE. Guiden till nordiska databaser NORDGUIDE läggs ner den 1/1 2004. Nordinfo uppger att orsaken är "att Informationsportalen i Danmark lades ner i november 2002 och att intresset i Sverige och Norge är för lågt för att finansiera den nationella uppläggningsen". Nedläggningen är något förvånande med tanke på hur positivt den beskrivs i redogörelsen "Nordinfos verksamhet 2002": "NORDGUIDE - med sina 1.100(rättat/L.K) databaser en enastående informationsresurs i världen - utgör det nordiska fönstret ut till nordiska och utomnordiska användare och andra intresseade av det omfattande nordiska utbudet av offentligt tillgängliga databaser". Nordinfos stöd till NORDGUIDE 2001 var ca 80.000 kr och 2003 drygt 70.000 kr. (www.otalib.fi/nordinfo/nordguide/) (Nordinfo-Nytt 2003)

UC erbjuder gratis utdrag ur bokslut, konkursinformation och kostnadsfritt abonnemang via DN.se. DN.se har i samarbete med UC startat den nya tjänsten Företagsfakta (som inte ska förväxlas med FöretagsFakta inom TDC-koncernen) på DN.se (klicka på Ekonomi, välj Företagsfakta). Tjänsten erbjuder sökning i UCs databas och listor över senaste offentliggjorda företagskonkurserna. Gratis-uppgifterna om funna företag innefattar inte bara adress och telefon (vilket också erbjuds av andra, t ex Eniros Emfas, Bonniers Mogul och TDCs FöretagsFakta) utan också de tre sista årens omsättning, anställda och kassalikviditet. Därtill erbjuds kostnadsfritt abonnemang på UC (kostar normalt 2000 kr/år). (DN.se sept. 2003, DN 10/9 2003)

D&B erbjuder gratis sökning bland 1.9 nordiska företag i samarbete med Mogul. I en liten sök-ruta på Moguls webbplats når man Nordisk Företagssök, som medger sökning på namn, adress, telefon och organisationsnummer. Svaren ger enkla basuppgifter om funna företag. Som sökmotor nyttjas förstås den egna OptoXML. Mogul har f ö nyligen beslutat att ansöka om avnotering av bolagets aktie från Stockholmsbörsen den 15 oktober. Orsaken är att Bonniers dotterföretag Adera fullföljer budet på Mogul. Aderakoncernen består av ca 270 anställda och där ingår också bl a Cartesia Informationsteknik och Linewise. (Mogul 25/9 2003, DN 18/9 2003)

Nyhetssökmotorn Gooliat bevakar 100 svenska tidningar på webben. Bakom söktjänsten (ännu i betaversion) står svenska mjukvaruföretaget IzaXon. Även agentfunktion finns. (IzaXon 7/8 2003)

Aftonbladet och DN.se i Europatopp på Internet bland nyhetswebbplatser vad gäller räckvidden i det egna landet. På tredje plats kommer BBC Online. Det uppger Nielsen/NetRatings. (DN 10/9 2003)

Exportrådet har startat databas över IT- och telekomföretag. Syftet är att marknadsföra svenska IT- och telekomföretag för en internationell kundkrets. Databasen finns tillgänglig via den officiella portalen om svensk IT och telekom som drivs av Exportrådet och Invest in Sweden Agency, ISA. Där publiceras också nyheter, statistik mm inom området. (www.itsweden.com) (Telekom idag 1/9 2003)

Nordisk databas för konsumentfrågor ska startas. Det har beslutats vid ett möte mellan nordiska konsumentministrar. Databasen som ska samla svaren från opinionsundersökningar om konsumenternas syn på effekterna av nya lagar och om marknaden. Den ska kopplas till en databas om konsumenternas syn på den inre marknaden som EU-kommissionen startar. (DN 30/8, 1/9 2003)

Premiär för jourhavande bibliotekarie för Nätuniversitetsstudenter. Den 1/9 startade en tjänst på webben där Sveriges alla distansstudenter kan få personlig vägledning i informationssökning. Bibliotekarier ska visa studenten hur informations- och litteratursökningar läggs upp i viktiga databaser och andra elektroniska resurser. Efter vägledningen skall studenten kunna fortsätta sökningen på egen hand. Tjänsten bygger på kommunikation via chatt och att studenten kan följa bibliotekariens visning av sökningar på sin egen skärm. Bibliotekarier vid Högskolan i Jönköping, KTH, Lunds universitet och Mitthögskolan samverkar. Under 2004 ska flera högskolebibliotek in i tjänsten. Nätuniversitetet satsar 3 miljoner kronor i jourhavande bibliotekarie under 2003-2004. (www.netuniversity.se/jourbibliotekarie) (Nätuniversitetet 29/8 2003, CS 5/9 2003)

2.3 Branschhändelser

InfoData AB och InfoTorg undantas när SchlumbergerSema säljs till ATOS Origin. Franska IT-jätten ATOS Origin köper merparten av oljeserviceföretaget Schlumbergers IT-verksamhet (SchlumbergerSema). Priset är ca 12 miljarder kr; ett "fyndpris" med tanke på att Schlumberger köpte Sema för närmare 50 miljarder kr 2001. ATOS Origin, som idag med 28.000 anställda är Frankrikes näst största IT-företag efter Cap Gemini, får därmed ca 50.000 anställda. I augusti köpte man KPMG Consulting (UK och Holland). ATOS Origins köp av SchlumbergerSema medför inga personalförändringar i svenska SchlumbergerSema AB, som har 1.500 anställda. SchlumbergerSema InfoData AB, som har ca 500 anställda och bl a driver onlinetjänsten InfoTorg, kvarstår inom Schlumberger. Dock förväntas en försäljning även av InfoData i ett senare skede. (Schlumberger 22/9 2003, DI.se 22/9, 23/9 2003, CS 24/9 2003, DN 23/9 2003)

Ecovision stärker sin position på marknaden för finansinformation; köper Newmedia. Trots en fortsatt svag finansmarknad ökade Ecovision sin omsättning under andra kvartalet till 32 miljoner kr från 28.5 miljoner kr samma period 2002. Den 1/7 förvärvade man Newmedia.se, "en ledande leverantör av lösningar för finansiell information", vilket innebär en trolig omsättningsökning med 15 miljoner kr för 2004. Förra året omsatte Ecovision 64.4 miljoner kr. (Ecovision 30/6 2003, aug. 2003)

Bonniers och Norstedts startar ny artikeldatabas för bokbranschen; hotar Seeligs bas. Bonniers och Norstedts har beslutat att bygga en öppen artikeldatabas för branschen. "Bokrondellen", som den fn kallas, ska öppnas under första halvåret 2004. Bakom beslutet ligger missnöje med prissättning och teknik hos den enda artikeldatabasen i Sverige, som drivs av Seelig. Bonniers och Norstedts vill utveckla ett mer användarvänligt system där kunderna kan få läsa utdrag ur böcker och se video-sekvenser med författarna. (Svensk Bokhandel 25/8 2003, DN 26/8 2003)

Tele2 lämnar ut uppgifter för nummerupplysning till Itesco. Itesco har tecknat avtal med Tele2 för utlämning av abonnemangsuppgifter för nummerupplysning. Itesco säger sig därmed ha Sveriges mest

kompleta söktjänst för nummerupplysning, "större än 118118". Tjänsten, iCatch, är en betaltjänst, tillgänglig endast för företag. (Itesco 22/9 2003)

Teleadress och com.hem tecknar avtal om koordinatsatt adress- och kartinformation. I och med att com.hem får tillgång till Teleadress kompletta register över alla Sveriges adresser kan de enkelt visualisera alla leverans- och kundadresser på en geografisk kartbild. (Telekom Idag 20/8 2003)

PrioInfo och Lunds universitet driver biblioteks- och informationstjänst för Ideonföretagen.

Samtliga företag vid Ideon (Lund) erbjuds nu möjlighet att ansluta sig till Knowledge Center, ett samarbete mellan PrioInfo och Lunds universitet. Huvudtanken med tjänsten är att avlasta företagen sökning, hantering och inköp av information så att de kan koncentrera sig på att förädla informationen till kunskap. Sedan tidigare driver PrioInfo Sony Ericssons företagsbibliotek. (PrioInfo/LUB 15/9 2003)

2.4 Omvärldsbevakare

Comintell och Agent25 i strategiskt partnerskap. Båda företagen arbetar med att förbättra omvärldsbevakningen i större organisationers intranät. Agent25 erbjuder ett "komplett koncept" för omvärldsbevakning och information hämtas från 700 svenska och internationella källor på Internet. Företaget arbetar inom området sedan 1998 och säger sig nu ha 1.300 kunder. Individuellt årsabonnemang på Agent25 kostar 14.900 kr. Comintell utvecklar och levererar Knowledge XChanger, en programvara för strukturering och hantering av omvärldsinformation i intranät. Comintell grundades 1999, har 7 anställda, omsätter ca 10 miljoner kr och levererar information från Esmerk, NewsEdge, Factiva, m fl till kunder som TeliaSonera, TetraPak, Volvo, Fortum och Skanska.* (Comintell har nyligen också ingått partnerskap med Intellibis, ett företag som grundades 2000, bygger lösningar för omvärldsbevakning och förra året omsatte 25 miljoner kr.) (Agent25 18/9 2003, Comintell 18/9 2003, Intellibis 2003-09) (* Enligt information vid besök på Comintell d. 11/2 2003. /LK)

Agent25 värvar Helge Gjerstad från Factiva. Helge Gjerstad blev försäljningschef på omvärldsbevakningsföretaget Agent25 den 1/9. Han kommer närmast från Factiva i Sverige. (Agent25 18/9 2003)

Agent25 byter till sökmotor från Apptus. Genom att nyttja lundaföretaget Apptus sökmotorkoncept Typhoon ska Agent25 bli betydligt snabbare. Affären belöper sig på 1 miljon kr. (Anm: Om jag inte minns fel har Agent25 hittills nyttjat en sökmotor från numera avsomnade Hapax. /LK). Apptus är bl a känt för att förse såväl Eniros Gula sidorna som dess söktjänst eniro.se med sökmotor. Därtill har man i dagarna fått en order på sin sökmotor från MTG-ägda e-handelsplatsen Cdon.com (CD-skivor mm). (CS 27/8, 17/9 2003, LK) (Anm: Intressant i sammanhanget är att Apptus i våras inledde ett samarbete med omvärldsanalysföretaget Brimstone - som jag uppfattar som en konkurrent till Comintell; se nyhetsbrev 2003:3. /LK).

Docere i samarbete med intressenätverket GIN (Global Intelligence Network). GIN är ett ideellt nätverk för personer som arbetar med omvärldsanalys. I sammanhanget kan nämnas att Doceres Hans Hedin blivit vd för nybildade Novintel, en sammanslagning av Viva Intelligence (Finland) och Mc3 Intel (Kanada). Sammanslagningen innebär att den ett år gamla alliansen GIA (Global Intelligence Alliance) numera består av Novintel och Docere. (Docere 26/9 2003, Canada NewsWire 22/9 2003)

2.5 "Legalt"

Gratis kungörelsetidning från PRV på webben hot mot Post- och Inrikes Tidningar och PointLex. Som väntat (se nyhetsbrev 2003:3) föreslår utredningen Elektroniskt kungörande (Ds 2003:42) att PRV ska överta kungörandet av beslut och andra åtgärder av myndigheter. Detta ska ske i en elektronisk tidning, Patent- och registreringsverkets kungörelsetidning, som ska vara tillgänglig via Internet och finansieras med annonser. Uppdatering ska ske 5 gånger i veckan. Ändringen ska träda i kraft den 1/1 2004. Bakom förslaget ligger såväl kostnadsskäl som tillgänglighetsskäl. PRV betalar

idag 20 miljoner kr per år för publiceringen i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT) medan en egen publicering bara skulle kosta 1 miljon kr. Förslagets genomförande kommer helt klart att leda till att PoIT läggs ner. Det hotar också Svenska akademiens ordbok, som ju till stor del finansieras via intäkter från PoIT. Därtill kommer det att påverka PointLex, som ju är involverad i produktionen/utgivningen av PoIT och också tillhandahåller kungörelserna online i sin tjänst PointLex. (Ds 2003:42, LK)

Lagen om elektronisk kommunikation trädde i kraft den 25 juli 2003. Den omfattar all elektronisk kommunikation inkl. webb-kommunikation. Störst uppmärksamhet har lagen väckt genom att ställa vittgående krav på webbplatsernas användning av cookies. Alla som besöker en webbplats med cookies ska få information om att webbplatsen innehåller cookies, vad dessa cookies används till och hur cookies kan undvikas. (www.24-timmarsmyndigheten.se 18/8 2003)

Utgivarbevis lockar få. Bara 60 webbplatser har fått utgivarbevis sedan möjligheten infördes den 1 januari. Ett utgivarbevis ger webbtidningar samma rättigheter som tryckta tidningar genom att de skyddas av yttrandefrihetsgrundlagen. Utgivaren kan bli åtalad för förtal men inte för kränkning av någons personliga integritet. En webbplats utan utgivarbevis omfattas däremot av PUL. (CS 19/9 2003)

Betalningsskyldig eller ej efter besök på betalsidor - det är frågan. Malmö Tingsrätt har beslutat att en person som besökt betalsidor på Internet var betalningsskyldig. Det tar en inkassobyrå till intäkt för att så alltid gäller. Konsumentombudsmannen KO håller inte med eftersom personen i detta fall var medveten om att det var en betalsida. KOs rekommendation är att man inte är betalningsskyldig om man inte ingått ett avtal. (CS 18/8 2003)

Nya EU-patentet dröjer till 2009. När EU-patentet beslutades vid handelsministtermötet i våras hoppades många att allt skulle vara klart till 2005. Men nu lutar det åt 2009. (NT 3/9, 17/9 2003)

Nordinfo läggs ner som självständig institution; ersätts med satsningar på delområden. I våras presenterade överbibliotekarie Niels-Henrik Gylstorff, Aalborgs universitetsbibliotek, en rapport framtagen på uppdrag av Nordiska ministerrådet. Han föreslår att Nordinfo läggs ner som självständig institution och att verksamheten i stället knyts till ett redan befintligt utvecklingsorgan i något nordiskt land. Han ifrågasätter också den bredd som kännetecknat Nordinfos verksamhet och rekommenderar en fokusering på färre områden. Nordinfos styrelse har kommit fram till samma slutsats och formulerat två större delområden som ska vara avgörande för beviljningar av både projektansökningar och resestöd. Det första delområdet syftar till att utveckla ett nordiskt virtuellt forskningsbibliotek och ska bl a stöda projekt som syftar till att öka möjligheterna till samsökning i redan befintliga nationella elektroniska resurser i Norden. Det andra delområdet är utveckling av informationskompetens hos anställda och användare. Vidare prioriteras projekt som syftar till att stärka bibliotekariernas roll i universitetens och högskolornas pedagogiska verksamhet. Fokuseringen gäller dock inte stöd till mindre konferenser mm och Nordinfos mobilitetsstipendier för egen kompetensutveckling. Nordinfos publiceringsverksamhet begränsas kraftigt. Ett resultat är att Nordinfo-Nytt fr o m 2004 ersätts med en årsbok. Däremot kvarstår utgivningen av Nordinfo-publikationer som presenterar resultat av större Nordinfo-projekt. (Anm: Att NORDGUIDE läggs ner uppges ha andra orsaker. Se notis under 2.2 Gratistjänster.) (Nordinfo-Nytt 2003)

Gunnar Sahlin ny riksbibliotekarie och chef för KB efter Tomas Lidman. Regeringen har utsett Gunnar Sahlin som riksbibliotekarie och chef för Kungl. biblioteket under perioden 1/10 2003 - 30/9 2009. Han efterträder Tomas Lidman. Gunnar Sahlin har sedan 1996 varit överbibliotekarie vid Stockholms universitetsbibliotek. Han har tidigare varit verksam vid Uppsala universitetsbibliotek och han disputerade i litteraturvetenskap vid Stockholms universitet 1989. Han har under flera år varit vice ordförande i Svensk Biblioteksförning och ordförande i KB:s vänförening Biblis. (Regeringskansliet 4/9 2003, KB 4/9 2003, Sv. Biblioteksförning 4/9 2003)

Regeringens IT-politiska strategigrupp utsedd. Den IT-politiska strategigrupp som tillsattes i somras med Christer Sturmark som ordförande har nu fått sina övriga medlemmar. De är Bo Dahlbom, chef

för svenska IT-institutet och professor vid IT-universitetet i Göteborg, Ylva Hambræus Björling, vd för IT-företagen, Kenneth Olausson, vd för Interaktiva Institutet, Suss Forsman, avd.chef på Myndigheten för Skolutveckling, Patrik Fältström, nät- och Internetexpert, Shirin Laji, 3G-strateg, Stefan Hedin, kommunalråd i Sandvikens kommun, och Nadja Lyberg, undersköterska vid Oskarshamns sjukhus. Gruppen ska agera samordnare och rådgivare till regeringen i IT-politiska frågor. Den får inga pengar att fördela, "men det är inte så att vi bara ska komma med förslag, vi ska också se till att de genomförs", säger Christer Sturmark. Och IT-minister Ulrika Messing lovar att närvara vid gruppens möten (till skillnad mot Björn Rosengren vad gäller IT-kommissionen). Gruppen har redan fått ordentligt med skäll, inte minst från IT-branschen, som menar att näringslivet är för lite representerat. Christer Sturmarks affärer har därtill hårdgranskats i DN (exempel på rubriker: "Regeringens IT-guru rik på lånade pengar", "Sturmarks kampanj gav regeringsjobbet"). (DN 4/8, 5/8, 4/9 2003, Näringsdepartementet 3/9 2003, Telekom idag 4/9 2003, Mail-IT 5/9 2003, CS 5/9, 12/9 2003)

Budgetpropositionen snäll mot IT. Vinnova får 100 miljoner kr för tillämpad IT-forskning. nätuniversitetet får 100 miljoner kr och bredbandsbygget får tidigare utlovade 500 miljoner kr.

2.6 Några rapporter - och en bok

"Sveriges nätbibliotek - ett samlat insatsprogram för ett svenskt digitalt bibliotek för högre utbildning och forskning". Så lyder titeln på ett diskussionsunderlag utarbetat av Jan Hagerlid på uppdrag av BIBSAM. Jan menar att frågan om en samlad satsning på ett nationellt digitalt bibliotek har fått hög aktualitet av flera skäl. Bland dessa är att LIBRIS upphandling av en portalprogramvara och en länkserver nu är inne i ett slutskede och att man räknar med att kunna implementera dessa produkter under hösten 2003 både nationellt och lokalt. De kommer att ge helt nya tekniska förutsättningar för ett samordnat utnyttjande av varierande slag av informationsresurser: kataloger, e-tidskrifter, databaser, fulltextsamlingar och ämnesportaler, både kommersiellt tillhandahållna och fritt tillgängliga e-resurser. Jan påpekar att det nu förbereds en ny forskningsproposition och att mer omfattande och långsiktiga förslag inom området måste läggas redan i år för att kunna förankras. (Sveriges nätbibliotek. BIBSAM 2003-09-01)

"Vägen för kunskap - behov av en gemensam strategisk nyorientering för högskolorna och deras bibliotek" är titeln på en rapport från Sveriges universitets- & högskoleförbund (SUHF). Även SUHF förbereder argumentationen inför den forskningspolitiska propositionen och rapporten är ett led i detta. Den tar till stor del sin utgångspunkt i den vetenskapliga informationsförsörjningen och kritiken av publiceringssystemet. (Några citat: "... starka kommersiella aktörer - främst förlag - som tar ut överpriser och agerar för att stärka sin monopolställning. ", "... onormala prishöjningar inom den vetenskapliga publiceringsmarknaden ...", "... den vetenskapliga förlagsindustrin har utvecklats till en lukrativ bransch med ovanligt hög avkastning på insatt kapital.") Författarna vill att den vetenskapliga informationsförsörjningen ska behandlas som en strategisk fråga inom högskolorna. Man efterlyser bl a ett samlat nationellt handlande och nya modeller för upphandling och finansiering av ett gemensamt basutbud av elektronisk information för utbildning, forskning mm. (Vägar för kunskap. Rapport SUHF 16 september 2003)

"E-böcker i svenska universitets- och högskolebibliotek". Två av tre högskolebibliotek har tillgång till e-böcker. Det konstateras i en färsk rapport från BIBSAM. De stora leverantörerna har hittills varit netLibrary följt av eBrary. Chalmers bibliotek har ca 6.700 e-böcker tillgängliga, Göteborgs universitetsbibliotek ca 4.500 titlar från netLibrary, ca 20.000 från eLibrary plus en hel del från andra leverantörer, KIs bibliotek ca 20.000 från eBrary plus ett stort antal referensverk i elektronisk form, Umeå universitetsbibliotek har e-böcker från bl a eBrary och netLibrary, KTHB från bl a netLibrary, Luleå universitetsbibliotek från bl a eBrary och biblioteket vid Högskolan i Halmstad har ett par hundra handböcker i elektronisk form från CRC Press. Även Uppsala och Örebro universitetsbibliotek samt högskolebiblioteken i Gävle, Borås, Malmö och Mitthögskolan har tillgång till e-böcker. Vad gäller folkbiblioteken deltar drygt 50 i e-bokssamarbetet med eLib. (Eva Lunneborg: E-böcker i svenska universitets- och högskolebibliotek - en rapport om tillstånd och utveckling. BIBSAM 2003-09-30)

"Framväxten av nya mobila marknader - en överblick". Denna PTS-rapport uppger att marknaden för SMS-baserade innehållstjänster värd 500-600 miljoner kr 2003. Värdet år 2002 var ca 300 miljoner kr. 2.8 miljoner användare har någonsin använt SMS-innehållstjänster (allt från ringsignaler och bilder till SMS-röstning). Mer avancerade innehållstjänster (t ex tidningar, tidtabeller, väder) baserar sig på WAP, GPRS eller 3G. I slutet av 2002 var det bara ca 100.000 som använde WAP och 105.000 som använde GPRS. - trots att 1.5-2 miljoner av mobilerna har WAP/GPRS. Orsaken är att det är för krångligt. MMS uppskattas användas av ca 3 % av användarna. (PTS-ER-2003:33 30/6 2003, DN 2/8 2003, CS 18/8 2003)

"Informationssökning på Internet" är en ny bok av Lars Iselid, Lars Våge och Hercules Dalianis. Den behandlar sökmotorer, webbkataloger, andra typer av söktjänster, den osynliga webben och faktasöktjänster, söktips, ranking och sponsrade länkar, arkitektur och konstruktion av sökmotorer och en historik över söktjänsternas 10-åriga historia." (ISBN 9144031785). (Internetbrus 29/9 2003)

Detta material är i helhet och dess delar skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från Svensk förening för informationsspecialister, Box 55580, 102 04 Stockholm. Telefon 08- 678 23 20, Fax 08-678 23 01, E-post kansliet@tls.se